

Željko Jovanović

TRI LICA SAMOĆE

Srpsko narodno pozorište, Novi Sad

INSPICIJENT: Snežana Radovanov

SUFLER: Nataša Barbir

MAJS TOR SVETLA: Marko Radanović

MAJSTOR TONA: Dušan Jovanović

VIDEO BIM: Đorđe Vernački, Srđan Milovanović

Bitef teatar

IZVRŠNA PRODUKCIJA: Jovana Janjić

PR I PROTOKOL: Slavica Hinić

ŠEF TEHNIKE: Ljubomir Radivojević

MAJ STORI TONA: Miroljub Vladić, Jugoslav Hadžić

GARDE ROBERKA: Marta Narančić

DEKORATERI: Goran Gavrančić, Aleksandar Marinković, Vladan Milošević

DIZAJN: Vesna Simić

FOTOGRAFIJA: Branislav Lučić

PREMIJERA U SRPSKOM NARODNOM POZORIŠTU:

6. mart 2017, Kamerna scena

PREMIJERA U BITEF TEATRU:

15. mart 2017.

Dekor, kostimi i ostala scenska oprema
izrađeni su radionicama Srpskog narodnog pozorišta.

KOPRODUKCIJA: Srpsko narodno pozorište, Novi Sad i Bitef teatar, Beograd

Bitef
TEATAR

Mia Simonović

Sanja Mikitišin

Tanja Pjevac

FILIP MARKOVINOVIĆ
reditelj

Željko Jovanović
TRI LICA SAMOĆE

Režija i obrada video materijala: Filip Markovinović

Dramaturg: Miloš Latinović

Scenograf: Saša Senković

Kostimograf: Senka Ranošavljević

Muzika: Zoran Tairović

Scenski govor: dr Dejan Sredojević

Igraju:

Milica: Mia Simonović

Olga: Sanja Mikić

Mariška: Tanja Pjevac

REČ REDITELJA

Kada govorimo o Prvom svetskom ratu, ili kako se u to vreme nazivao "Veliki rat", uglavnom pominjemo bitke, veliku hrabrost srpske vojske, stradanja u Albaniji, na Krfu, probor Solunskog fronta ili se bavimo uzrocima rata, atentatom, političkim okolnostima... Negde na margini ostali su svi oni koji su u ratu živeli, neki i preživeli, i koji su, premda nisu vojevali bitke, izneli veliki teret na svojim ledima. Ova predstava donosi pogled na ratna zbivanja iz jednog drugog ugla - ugla žena kojima je rat odneo njihove ljubavi i koje se, na različite načine, nastoje izboriti sa besmislom u kojem su se zatekle.

FILIP MARKOVINoviĆ

Filip Markovinović (1976), pozorišni, filmski i tv reditelj. Do sada je režirao šesnaest pozorišnih predstava, više kratkih igranih i dokumentarnih filmova, kao i više stotina televizijskih emisija, namenskih filmova, spotova... Vlasnik Mačin proizvodnje AV proizvoda, aktivan u Kino klubu Novi Sad. Šok zadruzi i Šumskoj patroli u okviru kojih daje svoj doprinos razvoju sveta u pravcu boljštka.
www.filipmarkovinovic.wordpress.com
<http://www.filipmarkovinovic.wordpress.com>

REČ AUTORA

Tekst "Tri lica samoće" posvećen je ženama okruženih ratom. Ono što dodatno otežava život i gura još dublje u izolaciju i samoću jeste to što ih je rat zateka o u vrlo netipičnim okolnostima, u sredini koja se u ratu bori protiv njihove domovine.

Ove tri priče, koje svaka na svoj način boji određenu sliku stradanja i samoće, više su način postojanja, oblik ekstremne egzistencije koji nadilazi ljudski bol i uzdiže se iznad patnje. U ovim slikama rata, radnja se dešava daleko iza linije fronta, tamo gde se eho buke topova čuje iskrivljeno i gde svaki ima pravo da ga "čuje" onako kako mu nalaze savest s kojom se ljudi teško mogu podići i u miru a kamo li u graničnim okolnostima kao što je rat. Kada se, međutim, razduži vetrovi rata i pošto heroji uskoče u udžbenike i dobiju svoje biste i brojne spomenike, i nakon što se formiraju redovi đaka dovedenih da nešto nauče "iz istorije" i "poklone se senima junaka", najveći stradalnici brojnih ratova i mutnih vremena, nesrećne žene, unesrećene majke, devojke, sestre, verenice... padaju u zaborav. I niko ne govori o njima, najvećim gubitnicama i najdramatičnijim sudbinama svakog rata.

Fotografija Stojanke majke Knežopoličke iz Drugog svetskog rata, žene sa jednim detetom na ledima i drugim koje vodi za ruku dok se iza njih vije dim paljevine, progoni me od kad sam je prvi put video. Ta žena izgleda kao da uopšte nije uznemirena, čak ne deluje ni uplašeno. Kao da je savršeno mirna. Pa i deca, izgleda da ni njih nije strah. Oni su sami sa svojim bolom, sa svojom tragedijom i svojom tugom... i šta god da se kaže o njima, nije dovoljno.

Željko Jovanović

REČ DRAMATURGA

Samoća kao primarni oblik egzistencije, koja je istovremeno i izbor i usud, jedno je od osnovnih ljudskih stanja i osećanja. Samoća u takvom kontekstu može obuzeti čoveka i u ratnom okruženju, bez obzira što se rat pojavljuje kao kolektivni sudsarmada, nacija i predstavlja mešavinu razaranja i bučnog uništavanja, vriske i eksplozija na frontu a patnje u pozadini.

Rat je za pojedinačno biće vrhunska samoća.

Mesto dešavanja ovih priča izmešteno je sa prve linije fronta, izvedeno iz te halabuke i poznatih zvukova rata i pomere no malo dublje. Možemo reći, čak daleko od frontovske buke i prilično jednostavnih pravila koja rat propisuje: ubij ili ćeš biti ubijen.

Glavne junakinje komada, koji sam prvobitno pročitao i uslovno nazvao "Tri žene", personifikuju nemoći pojedinca pred najstrašnjim licem rata - tugom i samoćom.

Zatičemo ih u dubokoj pozadini, i to u urbanoj sredini koja gotovo da ne mari za stradanja, ne sažaljeva, izbegava solidarnost. Storija postaje još tegobnija kada se utvrdi da "lice samoće" ne pripada toj strani ili je zatećeno ni na čijoj zemlji.

Pred nama je priča o ličnom izboru za koji će neko drugi, neko silniji, "utvrditi" da je pogrešan.

Takov je slučaj i sa Srpinjom, srećno udatom za građevinskog inženjera, mladog Hrvata koji je završio studije u Gracu, gde su se upoznali i zajedno došli da žive u Zagreb. Njega će austrijska kruna pozvati da vojski doprinese projektovanjem i trasiranjem puteva na Istok. U početku komšiluk, prijatelji, muževljeva rodbina je sažaljeva, bodri, podržava, pomaže, ali kako rat postaje sve gori, vremenom sve više ljudi gubi živote kao i njen muž, i okolina menja lice. I kad stigne pobednička vojska u Zagreb, ona će biti na dvostrukom gubitku, osim što je izgubila muža, njen gubitak je i to što je žena stradalog neprijatelja nove države.

U Beogradu živi Madarica, žena bez formalnog obrazovanja, koje joj i ne treba zbog posla kojim se bavi. Nju će rat dugo mimoilaziti, najpre zato što je niko ne primećuje, potom zato što su u Beograd ušle jedinice kraljevstva, kome i Madarska pripada, a na kraju, kada se vrate pobednici, nju i dalje niko ne primećuje. Ona opslužuje razne vojske i u svakoj se zadesi po jedan čovek, oficir, koji joj je draži od ostalih. Kad jede jedna a stigne druga vojska, tako, prokleti, normalno. Samoća je za nju nešto što će kratko trajati i sigurno proći, a ima svoju cenu. Dok ona sama ne oseti potrebu da plati za nečiju slobodu ili život, ne videći da je njen u opasnosti.

Treća junakinja je Ruskinja, u Sremskim Karlovcima, koja zbog ljubavi napušta sve, uništava kanone običaja, prenebregava strogoču vaspitanja u Rusiji, te prelazi pola Evrope da bi u Srbiji ostala sama tokom rata koji je, kao zla kob, prati u stopu. Njen život ide ka neumitnoj propasti, ali je stradanje drugih, u stvari, uvodi u novu priču, bez imena, zanimanja i bez prošlosti...

Njena samoća je bez imena.

Ovaj materijal nastao je u želji da se obeleži 100 godina Velikog rata, ali ne kroz važne godine i ljestvosti ili slavne bitke, nego ukazujući na patnje takozvanog malog čoveka, koji tih a neumitno strada u svakom ratnom vihoru. Intencija da to budu žene, aludira na njihovu nezaštićenost i nemoć da se suprotstave "muškim igrama".

Žene i deca su, u stvari, najveći gubitnici u svakom ratu, čak i onom koji nije objavljen. Svakodnevno se u to uveravamo.

Miloš Latinović